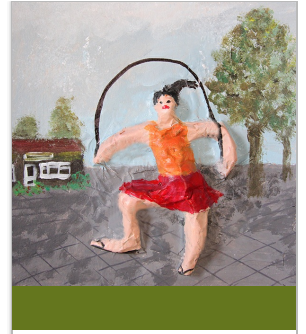

Fijn op het schoolplein

De bel gaat. Wat gaan we spelen? Er is voor ieder iets leuks te doen. Maar op het schoolplein moet je ook rekening houden met elkaar. Dan is het voor iedereen fijn op het schoolplein.

Opdracht: Maak een reliëf van jezelf spelend op het schoolplein.

GROEP 3-4

- ◆ Fijn op het schoolplein
- ◆ Lichaamsvormen mens: realistisch
- ◆ Papier-maché
- ◆ Schilderen met verf

Doelen

- ◆ Je kunt met deze les aansluiten bij **kerndoel 34**: eigen mogelijkheden, kenmerken, wensen, gevoelens, beperkingen en voorkeuren, **kerndoel 35**: veilig speel- en werkgedrag in en om school, afspraken ten aanzien van spelen, **kerndoel 41**: van buitenaf waarneembare inwendige lichaamsdelen: botten en bouw en functie van het skelet en **kerndoel 32/33**: aanzichten en construeren van ruimtelijke figuren.
- ◆ De leerling kan een mens realistisch weergeven door gebruik te maken van eenvoudige vormen zoals ovalen en rechthoeken.
- ◆ De leerling kan papier-maché gebruiken voor het maken van een reliëf. De leerling kan stroken scheuren van kranten, kan vormen van papier-maché aanpassen door ze te verlengen, verdikken of te verplaatsen en kan vormen glad afwerken.
- ◆ De leerling kan schilderen met dekkende verf door het maken van vlekken en strepen met een kwast. De leerling kan schoon werken door de kwast steeds goed uit te spoelen.
- ◆ De leerling kan het materiaal op verschillende manieren hanteren en kan nieuwe werkwijzen bedenken die passend zijn bij de verbeelding van het onderwerp.

Materiaal

Je hebt nodig voor papier-maché:

- kranten
- behanglijm
- plastic bakje (ondiep maar breed)
- plaatje karton (A4 of A3 formaat)
- schilderstape (hiermee zet je het karton vast tijdens het drogen zodat het recht blijft)

Je hebt nodig voor schilderen met verf:

- ruw wit tekenpapier
- lyonse kwasten (nr. 2, 6 en 10)
- plakkaat- of acrylverf in de kleuren rood, geel, blauw, zwart en wit
- potje water
- tissues
- schort

Je hebt nodig voor onderzoek:

- het materiaal van de werkwijze
- evt. oefenvellen

Bijzonderheden:

- Deze les kun je goed in twee activiteiten opsplitsen. Deel 1: reliëf maken. Deel 2: afwerken van het reliëf.

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
  - Wat vind jij leuk om te doen op het schoolplein?
  - Waar moet je op letten als je op het schoolplein speelt?
4. Bespreek de opdracht.
5. Leg de werkwijze papier-maché uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.

Onderzoeken

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door met het materiaal te experimenteren. Wat kun je er allemaal mee?
3. Gebruik eventueel de bouwsteen onderzoek. Toon het filmpje, leg zelf uit of herhaal kort de informatie.
4. Geef leerlingen daarna het materiaal zodat ze kunnen oefenen.
5. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
  - Hoe kun je deze vorm meer laten uitsteken?
  - Ik zie dat je het lastig vindt om deze vorm glad af te werken. Zal ik het nog een keer voordoen?
  - Vergelijk jouw werkstuk eens met een echt mens. Heb je alle onderdelen? Zitten ze op de juiste plaats?
  - Je hebt al verschillende manieren uitgeprobeerd. Heel goed. Kun je er nog wat meer bedenken?
  - Deze bewerking is leuk bedacht. Weet je al waar je die voor kan gebruiken?
6. Houd eventueel aan het eind van het onderzoek een tussentijdse beschouwing; in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de nabeschouwsingsvragen onderzoek gebruiken.

Uitvoeren

1. Wanneer er voldoende geoefend is, gaan de leerlingen hun definitieve werkstuk maken en komt er uiteindelijk steeds meer aandacht voor details.
2. Het werkstuk kan afgewerkt worden met stukjes gekleurd papier of, wanneer de papier-maché helemaal droog is, beschilderd met verf.
3. Leg de werkwijze schilderen met verf uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.
  - Dat gaat heel goed. Hier zie ik veel grijze (of bruine) kleuren. Als je heldere kleuren wil hebben, dan moet je niet te veel kleuren door elkaar mengen.
  - Zal ik nog eens voordoen hoe je de kwast uitspoelt en droogmaakt voordat je een nieuwe kleur maakt?

Evalueren

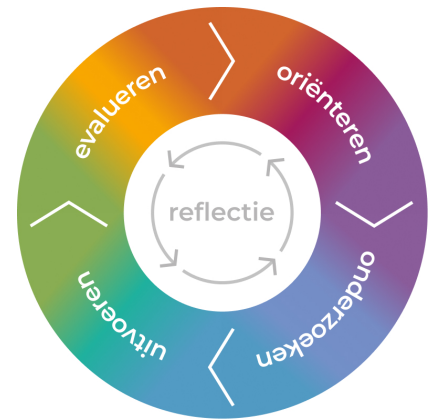
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Besprek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welk spel vinden veel kinderen fijn? Waaraan zie je dat?
Aan wie kun je goed zien dat hij/zij het fijn heeft? Leg eens uit?
- ◆ Welk mens vind je er heel echt uitzien? Hoe komt dat?
Welk mens heeft weinig details en is toch herkenbaar? Waarom?
Welke lichaamsvorm vond je het lastigst om weer te geven? Waarom? Wie heeft een tip hoe je dat de volgende keer zou kunnen doen?
- ◆ Welk reliëf steekt ver uit en welk reliëf is laag?
In welk reliëf heb je zowel stukken die ver uitsteken als lage stukken?
Welk reliëf is glad afgewerkt? Hoe heeft de maker dat gedaan?
- ◆ In welk werkstuk zie je egale vlakken? Wijs eens aan.
In welk werkstuk zie je dikke en dunne lijnen? Hoe heeft de maker dat gedaan?
In welk werkstuk zitten veel gemengde kleuren. Benoem ze eens.
- ◆ Stel deze vragen voordat de leerlingen met de uitvoering beginnen.
Hoeveel ideeën heb je (met je groepje) bedacht?
Voor welk idee weet je al een toepassing? Leg eens uit.

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- papier-maché
- deeg
- klei half ruimtelijk